

Univerzita Hradec Králové, Pedagogická fakulta

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno autora: Alžběta Urbanová

Název práce: Česko-ruský obrázkový slovník jako doplňkový materiál pro učebnice Raduga

Vedoucí práce: PhDr. Jindřich Kesner, CSc., katedra ruského jazyka a literatury PdF UHK

Téma práce, její zaměření, přednosti a nedostatky:

Diplomová práce je zaměřena především na vypracování česko-ruského obrázkového slovníku, který může sloužit jako doplňkový materiál k prvnímu dílu učebnice Raduga. Přestože to v názvu není uvedeno, tematicky slovník odpovídá zejména prvnímu dílu učebního souboru Raduga po-novomu.

Teoretická část nejprve stručně informuje o významu učení se cizímu jazyku a jeho vlivu na kognitivní schopnosti a inteligenci člověka, jakož i na jeho zdravotní stav. Druhá kapitola pojednává o slovní zásobě, jejím prezentování v učebnicích a způsobech jejího osvojování. Třetí kapitola je věnována materiálním didaktickým prostředkům a přináší jejich různé klasifikace. Zvláštní pozornost je věnována slovníkům a jejich různým druhům. Čtvrtá kapitola přibližuje pojem „obrázková didaktická pomůcka“, zdůrazňuje efektivitu používání takových pomůcek v procesu učení a uvádí požadavky na ně a zásady pro jejich vytváření.

Praktická část se věnuje vypracování konceptu obrázkového slovníku a ověření jeho efektivity v praxi pomocí jednoduchého testu a dotazníku. Výzkumu se zúčastnil 51 žák 7.–9. třídy ZŠ. Výsledky testů i dotazníku jsou přehledně popsány a zobrazeny v grafech. Zvláštní podkapitola je věnována žákům s podpůrnými opatřeními. Prakticky ve všech případech se potvrdily stanovené hypotézy: obrázkový slovník se ve srovnání s pouhým seznamem slov v učení se nové slovní zásobě ukázal jako efektivnější a také sami žáci mu dávají přednost.

Poslední kapitola popisuje proces vytváření pomůcky. Její konečnou podobu určili v dotazníkovém šetření sami žáci, když vybírali ze sedmi různých návrhů. Samotný obrázkový slovník tvoří přílohu diplomové práce. Autorkou obrázků je sama diplomantka, u každé lexikální jednotky je poznačena stránka v učebnici Raduga po-novomu 1, na níž je slovo uvedeno v přehledu slov k určité lekci, slova, která v uvedeném dílu učebnice nejsou, ale vztahují se k tématu, jsou označena hvězdičkou. Součástí slovníčku je CD, obsahující nahrávku akustické podoby všech jednotek. Výslovnost na nahrávce není sice úplně ideální (možná by bylo bývalo účelnější svěřit nahrání slov rodilému mluvčímu), ale neoznačil bych ji jako špatnou. V části Budovy je v nahrávce místo slova фабрика, které figuruje u obrázku, slovo завод, to je ale poměrně nepodstatný nedostatek. Celkově lze konstatovat, že diplomová práce má

logickou strukturu a je vypracována pečlivě. Samotný slovníček je zpracován na velmi slušné úrovni.

Jazyková a stylistická úroveň práce je velmi dobrá.

Rozsah práce je v normě.

Použitá literatura: Aktuální, kvantitativně dostačující. Práce s odbornými zdroji je odpovídající. Diplomantka prostudovala značné množství odborné literatury, z toho nezanedbatelný počet titulů je v angličtině.

Využitelnost pro praxi: značná.

Cíl práce: splněn.

Celková úroveň diplomové práce: odpovídá požadavkům.

Z uvedených důvodů práci **doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení .....**

Dotaz k autorce:

V první kapitole uvádíte výsledky různých výzkumů, které ve své většině svědčí o blahodárném vlivu učení se cizímu jazyku a bilingvismu na rozvoj intelektu člověka a dokonce i na jeho zdraví. Nesetkala jste se s nějakým výzkumem, který by porovnával pozitivní vliv učení se cizímu jazyku s vlivem jiné intelektuální činnosti (tvůrčí psaní, řešení matematických úloh, luštění křížovek, sudoku...)? Jinými slovy: je učení se cizímu jazyku mezi ostatními druhy intelektuální činnosti z hlediska vlivu na lidský mozek a zdraví opravdu tak výjimečné?

PhDr. Jindřich Kesner, CSc.

V Hradci Králové 29. 6. 2023